

CUPRINS

TITLUL I ADMINISTRAȚIE ȘI DREPT ADMINISTRATIV

CAPITOLUL I - Administrația publică

Secțiunea 1 - Noțiunea de administrație	15
Secțiunea 2 - Rolul și scopul administrației	16
Secțiunea 3 - Puterea publică.....	17
Secțiunea 4 - Dreptului aplicabil administrației	18
Secțiunea 5 - Principiile generale aplicabile administrației publice.....	19

CAPITOLUL II - Drept administrativ

Secțiunea 1 - Istoric.....	22
Secțiunea 2 - Doctrina clasică a dreptului administrativ.....	22
Secțiunea 3 - Definiția dreptului administrativ.....	23
Secțiunea 4 - Caracterul autonom al dreptului administrativ	24

CAPITOLUL III - Principiul legalității

Secțiunea 1 - Noțiune.....	26
Secțiunea 2 - Legalitate și putere discreționară	27

CAPITOLUL IV - Izvoarele dreptului administrativ

Secțiunea 1 - Considerații generale.....	32
Secțiunea 2 - Izvoarele scrise ale dreptului administrativ	32
2.1. Constituția.....	32
2.2. Legile.....	33
2.2.1. Legile constituționale.....	33
2.2.2. Legile organice.....	33
2.2.3. Legile ordinare.....	33
2.3. Ordonanțele Guvernului.....	34
2.4. Hotărârile Guvernului	34
2.5. Actele administrației publice centrale de specialitate	34
2.6. Ordinele prefectului	35
2.7. Actele administrației publice locale.....	35
2.8. Tratatelor și convențiile internaționale	35
Secțiunea 3 - Izvoarele nescrise ale dreptului administrativ.....	36
3.1. Cutuma	36
3.2. Jurisprudența	37
3.3. Doctrina	38

TITLUL II
Administrația publică

CAPITOLUL I - Organizarea administrației publice	
Secțiunea 1 - Centralizare, descentralizare și deconcentrare	39
Secțiunea 2 - Deconcentrare și putere ierarhică	40
Secțiunea 3 - Descentralizare administrativă	41
Secțiunea 4 - Administrația de stat	43
CAPITOLUL II - Guvernul	
Secțiunea 1 - Rolul și funcțiile Guvernului	46
Secțiunea 2 - Investiția Guvernului	47
Secțiunea 3 - Componenta Guvernului	50
Secțiunea 4 - Incompatibilități ale funcției de membru al Guvernului	51
Secțiunea 5 - Încetarea funcției de membru al Guvernului	52
Secțiunea 6 - Organizarea și funcționarea Guvernului	54
6.1. Statutul prim-ministrului	54
6.2. Aparatul de lucru al Guvernului	56
6.3. Ședințele Guvernului	57
Secțiunea 7 - Atribuțiile Guvernului	58
7.1. Atribuții prevăzute în Constituție	58
7.2. Atribuții prevăzute în Codul administrativ	58
Secțiunea 8 - Actele Guvernului	60
8.1. Categoriile de acte.....	60
8.2. Hotărârile Guvernului	60
8.3. Ordonanțele Guvernului.....	61
Secțiunea 9 - Răspunderea Guvernului	63
9.1. Răspunderea politică	63
9.1.1. <i>Moțiunea de cenzură</i>	63
9.1.2. <i>Angajarea răspunderii Guvernului</i>	64
9.2. Răspunderea penală.....	65
CAPITOLUL III - Administrația publică centrală de specialitate	
Secțiunea 1 - Ministerele	67
1.1. Precizări prealabile.....	67
1.2. Organizarea și funcționarea ministerelor	68
1.3. Miniștri	68
Secțiunea 2 - Alte organe de specialitate ale administrației publice	71
Secțiunea 3 - Autoritățile administrative autonome	71
CAPITOLUL IV - Serviciile publice deconcentrate și prefectul	
Secțiunea 1 - Serviciile publice deconcentrate	73
Secțiunea 2 - Prefectul	74
2.1. Prefectul- reprezentantul Guvernului pe plan local	74
2.2. Instituția prefectului	75
2.3. Incompatibilități	76
2.4. Atribuții.....	77
2.5. Colegiul prefectural	78
2.6. Drepturile și îndatoririle prefectilor	79
2.7. Actele prefectului	79
2.8. Controlul de tutelă administrativă exercitat de prefect	80

CAPITOLUL V - Administrația publică locală	
Secțiunea 1 - Principii specifice aplicabile administrației publice locale	81
Secțiunea 2 - Autoritățile administrației publice locale	83
2.1. Precizări prealabile	83
2.2. Alegerea autorităților administrației publice locale	83
2.3. Unitățile administrativ-teritoriale în România	85
2.4. Competența autorităților administrației publice locale	86
Secțiunea 3 - Aleșii locali	86
3.1. Considerații generale	86
3.2. Drepturile aleșilor locali	87
3.3. Obligațiile aleșilor locali	88
3.4. Incompatibilități și conflict de interese	88
3.4.1. <i>Incompatibilități</i>	88
3.4.2. <i>Conflict de interese</i>	90
3.5. Răspunderea aleșilor locali	91
3.6. Suspendarea mandatului de consilier local și consilier județean	91
3.7. Încetarea mandatului de consilier local și consilier județean	92
Secțiunea 4 - Secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale	93
Secțiunea 5 - Administratorul public	95
Secțiunea 6 - Inițiativa cetățenească și adunările cetățenești	96
CAPITOLUL V - Consiliul local și primarul	
Secțiunea 1 - Consiliul local	98
1.1. Structura consiliului local	98
1.2. Validarea mandatelor de consilier local	98
1.3. Constituirea consiliului local	99
1.4. Mandatul consiliului local	100
1.5. Ședințele consiliului local	101
1.6. Hotărârile consiliului local	102
1.7. Atribuțiile consiliului local	103
1.8. Dizolvarea consiliului local	106
1.8.1. <i>Dizolvare de drept</i>	106
1.8.2. <i>Dizolvare prin referendum local</i>	106
Secțiunea 2 - Primarul	107
2.1. Statutul primarului	107
2.2. Validarea alegerii primarului	108
2.3. Incompatibilități	109
2.4. Mandatul primarului	110
2.4.1. <i>Încetarea de drept a mandatului primarului</i>	110
2.4.2. <i>Încetarea mandatului în urma referendumului</i>	111
2.4.3. <i>Suspendarea mandatului</i>	111
2.5. Atribuțiile primarului	111
2.6. Dispozițiile primarului	113
2.7. Viceprimarul	114
Secțiunea 3 - Administrația publică a municipiului București	114
CAPITOLUL VII - Consiliul județean și președintele consiliului județean	
Secțiunea I - Consiliul județean	117
1.1. Considerații generale	117
1.2. Rolul și componența consiliului județean	117

1.3. Mandatul consiliului județean	118
1.4. Atribuțiile consiliului județean	118
1.5. Ședințele consiliului județean.....	120
1.6. Hotărârile consiliului județean	121
1.7. Dizolvarea consiliului județean	121
1.7.1. Dizolvarea de drept.....	121
1.7.2. Dizolvarea prin referendum.....	121
Secțiunea 2 - Președintele consiliului județean	122
2.1. Statutul președintelui consiliului județean	122
2.2. Mandatul președintelui consiliului județean.....	122
2.3. Atribuțiile președintelui consiliului județean	123
2.4. Dispozițiile președintelui consiliului județean	124
2.5. Vicepreședinții consiliului județean	125
TITLUL III	
Funcția publică	
CAPITOLUL I - Funcția publică și funcționarul public	
Secțiunea 1 - Istoric.....	126
Secțiunea 2 - Noțiunea de funcție publică și funcționar public în concepția Codului administrativ	127
Secțiunea 3 - Clasificarea funcțiilor publice. Categoriile de funcționari publici.....	129
3.1. Clasificarea funcțiilor publice.....	129
3.2. Categoriile de funcționari publici	130
Secțiunea 4 - Cariera funcționarilor publici.....	131
4.1. Recrutarea funcționarilor publici	131
4.2. Numirea în funcții publice.....	131
4.3. Perioada de stagiu.....	132
4.4. Promovarea funcționarilor publici.....	132
4.5. Evaluarea performanțelor profesionale	133
Secțiunea 5 - Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici.....	133
5.1. Drepturile funcționarilor publici.....	133
5.2. Îndatoririle funcționarilor publici	136
5.3. Formarea și perfecționarea profesională.....	138
CAPITOLUL II - Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu	
Secțiunea I - Modificarea raportului de serviciu	140
1.1. Delegarea.....	140
1.2. Detașarea.....	141
1.3. Transferul	141
1.4. Mutarea	142
1.5. Exerțarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici.....	142
Secțiunea 2 - Suspendarea raportului de serviciu	143
2.1. Suspendarea de drept.....	143
2.2. Suspendarea raportului de serviciu la inițiativa funcționarului public.....	144
2.3. Suspendarea raportului de serviciu prin acordul părților	144
Secțiunea 3 - Încetarea raportului de serviciu	145
3.1. Încetarea de drept a raportului de serviciu	145
3.2. Eliberarea din funcția publică	146
3.3. Destituirea din funcția publică	147
3.4. Demisia.....	147

CAPITOLUL III - Răspunderea funcționarilor publici	
Secțiunea 1 - Precizări prealabile	148
Secțiunea 2 - Răspunderea administrativ-disciplinară	148
2.1. Abaterea disciplinară.....	148
2.2. Sancțiunile disciplinare	149
2.3. Aplicarea sancțiunilor disciplinare	150
2.4. Comisia de disciplină.....	150
2.5. Actul administrativ de sancționare disciplinară.....	150
2.6. Radierea sancțiunilor disciplinare	151
Secțiunea 3 - Răspunderea contravențională și răspunderea civilă	151
3.1. Răspunderea contravențională.....	151
3.2. Răspunderea civilă.....	152
CAPITOLUL IV - Managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici.	
Agenția Națională a Funcționarilor Publici	
Secțiunea 2 - Sistemul electronic național de evidență a ocupării	
în sectorul public	155

TITLUL IV
Actele administrației publice

CAPITOLUL I - Actele administrative de autoritate	
Secțiunea I - Noțiunea de act administrativ	157
Secțiunea 2 - Clasificarea actelor administrative	159
Secțiunea 3 - Regimul juridic al actelor administrative	161
3.1. Emiterea actelor administrative.....	161
3.1.1. Competența	161
3.1.2. Excepții de la regulile de competență.....	162
3.1.3. Procedura adoptării sau emiterii actelor administrative.....	165
3.1.4. Forma actelor administrative.....	169
3.2. Intrarea în vigoare a actelor administrative.....	170
3.3. Executarea actelor administrative	171
3.4. Suspendarea actelor administrative.....	171
3.5. Revocarea actelor administrative.....	172
3.6. Anularea actelor administrative.....	174
3.7. Inexistența actelor administrative	175
CAPITOLUL II - Contractele administrative	
Secțiunea I - Noțiunea de contract administrativ	176
Secțiunea II - Criterii de calificare a contractelor ca fiind contracte	
administrative, în jurisprudența franceză	177
2.1. Părțile din contract.....	178
2.2. Obiectul contractului	178
2.3. Criteriul clauzelor exorbitante	178
Secțiunea III - Regimul juridic al contractelor administrative	179
3.1. Încheierea contractelor administrative	179
3.2. Executarea contractelor administrative	180
3.3. Competența instanțelor de contencios administrativ	181

TITLUL V
Domeniul public și serviciul public

CAPITOLUL I - Domeniul public	182
Secțiunea 1 - Noțiunea de proprietate publică potrivit Constituției României	182
Secțiunea 2 - Noțiunea de proprietate publică potrivit Codului civil	182
Secțiunea 3 - Noțiunea de proprietate publică potrivit Codului administrativ	183
3.1. Domeniul public al statului.....	183
3.2. Domeniul public județean	185
3.3. Domeniul public local.....	186
Secțiunea 4 - Caracterele dreptului de proprietate publică	187
Secțiunea 5 - Dobândirea dreptului de proprietate publică	188
5.1. Achiziție publică efectuată în condițiile legii	189
5.2. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică.....	189
5.3. Donație sau legate	194
5.4. Trecerea bunurilor în domeniul public.....	195
5.4.1. Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale.....	195
5.4.2. Trecerea bunului din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului.....	195
5.4.3. Trecerea bunului din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al altei unități administrativ-teritoriale.....	196
5.4.4. Trecerea unui bun din domeniul public al unui județ în domeniul public al unui județ limitrof	196
5.4.5. Trecerea unui bun din domeniul privat în domeniul public al aceluiași titular al dreptului de proprietate.....	196
Secțiunea 6 - Stingerea și apărarea dreptului de proprietate publică	197
Secțiunea 7 - Inventarierea bunurilor din domeniul public	198
CAPITOLUL II - Contractul de concesiune de bunuri proprietate publică	
Secțiunea 1 - Noțiune	199
Secțiunea 2 - Obiectul contractului de concesiune	201
Secțiunea 3 - Părțile contractului de concesiune	201
3.1. Concedentul	201
3.2. Concesionarul.....	202
Secțiunea 4 - Procedura prealabilă încheierii contractului de concesiune	202
4.1. Procedura administrativă de inițierea concesiunii	202
4.2. Licitația.....	203
4.2.1. Anunțul de licitație	203
4.2.2. Documentația de atribuire.....	204
4.2.3. Reguli privind oferta.....	205
4.2.4. Comisia de evaluare.....	205
4.2.5. Determinarea ofertei câștigătoare.....	206
Secțiunea 5 - Atribuirea directă	207
Secțiunea 6 - Anularea procedurii de atribuire a contractului de concesiune	207
Secțiunea 7 - Încheierea contractului de concesiune	208
Secțiunea 8 - Conținutul contractului de concesiune	209
8.1. Drepturile și obligațiile concesionarului	209
8.1.1. Drepturile concesionarului	209
8.1.2. Obligațiile concesionarului	210

8.2. Drepturile și obligațiile concedentului.....	210
8.2.1. Drepturile concedentului.....	211
8.2.2. Obligațiile concedentului.....	211
Secțiunea 9 - Încetarea contractului de concesiune.....	211
 CAPITOLUL III - Darea în administrare, închirierea și darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică	
Secțiunea 1 - Darea în administrare a bunurilor proprietate publică.....	213
Secțiunea 2 - Închirierea bunurilor proprietate publică	214
2.1. Părțile contractului de închiriere.....	214
2.2. Procedura de licitație.....	215
2.3. Încheierea și conținutul contractului de închiriere	216
Secțiunea 3 - Darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică.....	217
Secțiunea 4 - Domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale	218
4.1. Regimul juridic al proprietății private a statului sau al unităților administrativ-teritoriale.....	218
4.2. Trecerea bunurilor în domeniul privat.....	219
4.2.1. Trecerea unui bun din domeniul privat al statului în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale.....	219
4.2.2. Trecerea unui bun din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al statului.....	219
4.2.3. Trecerea unui bun din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al altei unități administrativ-teritoriale.....	220
4.2.4. Trecerea unui bun din domeniul public în domeniul privat al aceluiași titular al dreptului de proprietate.....	220
 CAPITOLUL IV - Serviciul public	
Secțiunea I - Fundamentarea conceptului de serviciu public	221
1.1. Noțiunea de serviciu public în concepția franceză clasică	221
1.1.1. Doctrina	221
1.1.2. Jurisprudența	223
1.2. Noțiunea de serviciu public în concepția clasică românească.....	224
1.3. Noțiunea de serviciu public în concepția occidentală contemporană. Privire specială asupra Franței.....	227
1.3.1. Doctrina franceză	227
1.3.2. Jurisprudența franceză.....	230
Secțiunea II - Concepția legiuitorului constituant român asupra serviciului public.....	231
Secțiunea III - Definiția și clasificarea serviciilor publice	232
3.1. Definiție.....	232
3.2. Clasificare.....	233
Secțiunea IV - Regimul juridic al serviciilor publice	234
4.1. Considerații generale.....	234
4.2. Înființarea și desființarea serviciilor publice	235
4.2.1. Înființarea serviciilor publice.....	235
4.2.2. Desființarea serviciilor publice.....	236
4.3. Gestiunea serviciilor publice.....	237
4.4. Principii specifice aplicabile serviciilor publice.....	237
4.4.1. Principiul transparenței.....	238
4.4.2. Principiul egalității de tratament.....	238

4.4.3. <i>Principiul continuității serviciilor publice</i>	240
4.4.4. <i>Principiul adaptabilității</i>	241
4.4.5. <i>Principiul accesibilității</i>	242
4.4.6. <i>Principiul responsabilității</i>	242
4.4.7. <i>Principiul furnizării serviciului public la standarde de calitate</i>	242

TITLUL VI

Răspunderea administrativă

CAPITOLUL I - Răspunderea administrativ-disciplinară.

Răspunderea administrativ-patrimonială

Secțiunea 1 - Formele răspunderii juridice în administrația publică	243
Secțiunea 2 - Răspunderea administrativ-disciplinară	244
Secțiunea 3 - Răspunderea administrativ-patrimonială	244
3.1. Considerații prealabile	244
3.2. Răspunderea patrimonială potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004	245
3.2.1. <i>Condiția ca actul administrativ să fie ilegal</i>	246
3.2.2. <i>Condiția existenței unui prejudiciu</i>	246
3.2.3. <i>Condiția existenței unui raport de cauzalitate între actul administrativ ilegal sau refuzul emiterii unui act administrativ și prejudiciu</i>	246
3.2.4. <i>Culpa autorității publice</i>	247
3.3. Răspunderea administrativ-patrimonială potrivit Codului administrativ	247
3.3.1. <i>Răspunderea exclusivă a autorităților și instituțiilor publice pentru prejudiciile de natură materială sau morală produse ca urmare a curențelor organizatorice sau funcționale ale unor servicii publice</i>	247
3.3.2. <i>Răspunderea administrativ-patrimonială solidară pentru prejudicii cauzate prin acte administrative</i>	248
3.3.3. <i>Răspunderea administrativ-patrimonială solidară pentru prejudicii cauzate în legătură cu punerea în valoare a bunurilor și a serviciilor publice</i>	248
3.3.4. <i>Răspunderea patrimonială a personalului autorităților sau instituțiilor publice în legătură cu atribuțiile delegate</i>	248

CAPITOLUL II - Răspunderea contravențională

Secțiunea I - Considerații generale	249
Secțiunea II - Noțiunea și trăsăturile contravenției	250
Secțiunea III - Subiectele răspunderii contravenționale	252
3.1. Persoana fizică	252
3.2. Persoana juridică	253
Secțiunea IV - Cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei	253
Secțiunea V - Cauze care înlătură răspunderea contravențională	255
5.1. Prescripția aplicării sancțiunii contravenționale	255
5.2. Prescripția executării sancțiunii contravenționale	255
Secțiunea VI - Sancțiunile contravenționale prevăzute de legea-cadru	255
6.1. Avertismentul	256
6.2. Amenda contravențională	257
6.3. Prestarea unei activități în folosul comunității	257

Secțiunea VII - Procedura contravențională	258
7.1. Constatarea contravenției	258
7.2. Aplicarea sancțiunilor contravenționale	260
7.3. Calea de atac împotriva actelor princare se constată contravenția	263
7.4. Executarea sancțiunilor contravenționale.....	263
7.4.1. Executarea sancțiuniiavertimentului	263
7.4.2. Executarea sancțiunii amenzii contravenționale.....	263
7.4.3. Executarea sancțiunii prestăriiunei activități în folosul comunității.....	264
TITLUL VI	
Controlul exercitat asupra activității administrației publice	
CAPITOLUL I - Necesitatea controlului asupra activității administrației publice	
Secțiunea 1 - Considerații generale	265
Secțiunea 2 - Formele de control exercitat asupraadministrației publice	266
CAPITOLUL II - Controlul administrativ	
Secțiunea 1 - Considerații generale	269
Secțiunea 2 - Controlul administrativ ierarhic	269
Secțiunea 3 - Controlul de tutelă administrativă	270
Secțiunea 4 - Controlul specializat	272
CAPITOLUL III - Contenciosul administrativ	
Secțiunea 1 - Noțiunea și evoluția istoricăa contenciosului	
administrativ în România	274
1.1. Noțiune.....	274
1.2. Evoluția istorică a contenciosuluiadministrativ în România	275
Secțiunea 2 - Condițiile acțiunii în contenciosadministrativ	277
2.1. Condiția ca actul atacat să fieun act administrativ	277
2.2. Condiția ca actul atacat să vatămeun drept sau un interes.....	281
2.3. Condiția ca actul atacat să emanede la o autoritate publică.....	283
2.4. Condiția îndeplinirii procedurii prealabile.....	285
2.5. Condiția introducerii acțiuniila instanțade contencios administrativ în termenul legal.....	287
Secțiunea 3 - Actele administrative exceptatede lacontrolul în contencios	
administrativ	289
3.1. Actele administrative ale autoritățilorpublice care privesc raporturile acestoracu Parlamentul.....	289
3.2. Actele de comandament cu caracter militar	290
3.3. Actele administrative pentru modificareasau desființarea cărora se prevede, prinlege organică, o altă procedură judiciară	291
Secțiunea 4 - Procedura contenciosului administrativ	292
4.1. Competența instanțelor de judecată.....	293
4.2. Subiectele care pot sesiza instanțade contencios administrativ.....	293
4.3. Obiectul acțiunii judiciare	296
4.4. Procedura în fața instanței de fond.....	297
4.5. Suspendarea actului administrativ	297
4.6. Soluțiile pe care le poate da instanțade fond.....	300
4.7. Recursul și procedura de executarea hotărârilor judecătorești.....	301
4.8. Controlul judecătoresc al acteloradministrative pe calea excepției de nelegalitate	302
BIBLIOGRAFIE	305

TITLUL I

Administrație și drept administrativ

Capitolul I

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Secțiunea 1

Noțiunea de administrație

În limbajul curent, cuvântul administrație¹ desemnează atât o activitate, adică faptul de a administra (în sens material) cât și organele care desfășoară această activitate (în sens organic). În aceste două sensuri, cuvântul administrație se folosește atât pentru treburile publice² cât și pentru afacerile private; de exemplu, unul din organele de conducere ale societăților comerciale poartă denumirea de consiliu de administrație.

În sens material sau funcțional, cuvântul administrație vizează activitățile care au ca scop satisfacerea interesului general și sunt plasate sub responsabilitatea autorităților publice. În sens funcțional spunem că primarul și consiliul local se ocupă de administrația locală.

În sens organic, prin administrație se înțelege ansamblul de organe și instituții care desfășoară activități în interes public.

Sunt necesare câteva precizări:

- și organismele private, dacă sunt autorizate, pot să presteze activități de interes general;

---

¹ „Etimologic, cuvântul administrație provine din limba latină și este format din prepoziția ad = la, către și minister = servitor, supus mai mic. De aici cuvântul legat administer ne apare atât într-o semnificație directă: ajutor al cuiva, slujitor, executant, cât și într-o semnificație figurativă de unealtă, instrument...Plecându-se de la sensul etimologic, s-a ajuns la o primă semnificație a noțiunii de <administrație> = serviciul celui mai mic, a celui supus; activitate subordonată, sub comandă. Această semnificație din limba latină a pătruns în toate limbile de circulație mondială”. – Antonie Iorgovan, *Tratat de drept administrativ*, vol. I, ediția a IV-a, Editura All Beck, București, 2005, p. 3.

² Littré definea administrația ca gestiunea afacerilor publice, Jean Michele de Forges, *Droit administratif*, Presses Universitaires de France, Paris, 1991, p. 5.

- aceeași persoană de drept public poate avea atât o funcție administrativă, dar și o funcție de altă natură (politică în cazul Guvernului).

În sens restrâns, în mod curent cuvântul administrație se folosește pentru a desemna administrația publică. Din această perspectivă administrația este concepută pe de o parte diferită de activitatea particularilor, iar pe de altă parte distinctă de celelalte forme de activitate publică, respectiv activitatea legislativă și justiția.

Administrația este definită în Codul administrativ³ ca fiind „totalitatea activităților desfășurate în regim de putere publică, de organizare a executării și de executare în concret a legii și de prestare de servicii publice, în scopul satisfacerii interesului general.”⁴

Secțiunea 2

Rolul și scopul administrației

Funcția de a administra este legată de puterea executivă.

A administra înseamnă în primul rând a emite acte juridice, norme pentru aplicarea legilor; puterii executive îi revine în mod exclusiv sarcina de a pune în aplicare legile adoptate de puterea legislativă.

Activitatea administrației constă, de asemenea, în furnizarea unor servicii publice: sănătate, cultură, învățământ, protecția persoanelor și a bunurilor (prin armată, poliție), servicii sociale, furnizarea energiei electrice, alimentarea cu apă, etc.

Ca orice activitate umană, și administrația și activitatea particularilor urmăresc un scop, folosind anumite mijloace. Inițiativa privată poate asigura satisfacerea anumitor nevoi datorită diviziunii muncii și schimburilor. Dar sunt și alte nevoi care nu pot fi satisfăcute pe această cale, nevoi comune tuturor membrilor colectivității și care exced prin amploarea lor posibilitățile oricărui particular, cum ar fi nevoia de apărarea națională. Aceste nevoi care nu pot fi satisfăcute de particulari și care sunt vitale pentru toată populația constituie domeniul propriu al administrației, fiind în sfera interesului public.⁵ Interesul general este referința, obiectivul și măsura tuturor activităților publice.⁶

---

³ Aprobata prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 08.07.2019.

⁴ Art. 5 lit. b) Cod administrativ.

⁵ Jean Rivero, Jean Waline, *Droit administratif*, 16^e edition, Dalloz, Paris, 1996, p. 10.

⁶ J. M. de Forges, op.cit., p. 6.

Într-o societate democratică, autoritățile publice rezultate în urma sufragiului universal, potrivit Constituției, sunt desemnate să definească interesul general, adică sensul acțiunii administrației.

Interesele publice pot fi generale sau locale. Cele generale interesează întreaga populație și satisfacerea acestora cade în sarcina statului. Interesele locale interesează locuitorii unei comune, oraș ori județ și sunt variate pentru că depind de dezvoltarea economică, de problemele sociale, etc. și tocmai de aceea, de acestea trebuie să se ocupe cei care sunt mai aproape de locuitorii acelei unități administrativ-teritoriale, adică autoritățile publice locale: primarul, consiliul local, consiliul județean.

Secțiunea 3 **Puterea publică**

Raporturile dintre particulari se bazează pe egalitate juridică, nici o voință juridică nu este superioară alteia, nici o parte nu se subordonează altei părți. Din acest motiv, actul care caracterizează raporturile dintre persoanele private este contractul, adică acordul de voință al părților.

Scopul administrației este satisfacerea interesului general. De aceea, administrația are dreptul de a învinge rezistențele⁷, are prerogative care-i permit să impună interesul general dacă acesta este în conflict cu interesele particularilor. Deciziile administrației sunt obligatorii și se pun în aplicare fără a avea asentimentul celor interesați, pentru că administrația beneficiază de un regim de putere publică.

În Codul administrativ prin regim de putere publică se înțelege „ansamblul prerogativelor și constrângerilor prevăzute de lege în vederea exercitării atribuțiilor autorităților și instituțiilor administrației publice și care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice, pentru apărarea interesului public.”⁸

Atribuțiile organelor administrației publice variază în funcție de regimul politic. Dar, în orice regim există organe care au sarcina de a pregăti și de a executa deciziile, formate mai ales din profesioniști și organe de direcție supremă și de control ai căror membri cumulează funcții administrative cu alte funcții publice, mai ales politice, cum este cazul primului-ministru.

În toate regimurile politice găsim în fruntea administrației organe care au un caracter constituțional și o origine politică.

---

⁷ J. Rivero, J. Waline, *op.cit.*, p. 10.

⁸ Art. 5 lit. jj).

Parlamentul joacă un rol esențial în activitatea administrației: adoptă legi cu privire la structura administrației, la scopul și mijloacele acesteia, îi aprobă anual bugetul necesar, controlează Guvernul, etc.

Secțiunea 4 **Dreptul aplicabil administrației**

Existența unui drept exorbitant care se aplică administrației este necesară atât din punct de vedere teoretic cât și practic.

Din punct de vedere teoretic, dreptul privat este dominat de un principiu esențial, cel al autonomiei de voință potrivit căruia subiectul de drept este liber să acționeze după bunul său plac, în limitele legii. De asemenea, subiectele de drept acționează în interesul lor personal, ceea ce nu se poate concepe în cazul administrației. Administrației nu i se poate concepe o libertate totală, limitată doar de ordinea publică și bunele moravuri pentru că desfășoară o activitate de interes public. Chiar dacă administrația dispune de o putere discreționară, o face tot în limitele legii.

Din punct de vedere practic, activitatea administrației are un caracter de interes general care necesită norme juridice speciale. De asemenea, este necesar să i se confere prerogative speciale, pentru a putea să-și îndeplinească atribuțiile, pentru a putea acționa în interesul tuturor, mai ales atunci când acest interes este în contradicție cu interesul particularilor. De exemplu, în vederea realizării unor obiective de interes național, județean sau local se pot expropria imobile care se află în proprietatea unor persoane.

În general se înțelege că norma exorbitantă este cea care dă administrației o superioritate⁹, un privilegiu pe care nu-l conferă dreptul comun, dar poate constitui și un dezavantaj, în raport cu dreptul comun. Adică, administrația are și constrângeri pe care particularii nu le cunosc: persoanele private se pot decide pentru un anumit motiv în alegere (interes, capricii, generozitate), cu condiția ca scopul să nu fie nici ilicit, nici imoral; administrația nu poate decide decât pentru motive de interes general.¹⁰

Dezechilibrul fundamental care există între administrație, care acționează în numele interesului general și persoanele private care urmăresc preocupări particulare a determinat „privilegierea administrației,” înțelegând prin aceasta că administrația este supusă unor norme juridice care-i sunt proprii.¹¹ Actul juridic

---

⁹ Jean-Marie Auby (sous la direction), *Droit public*, 2e édition, Ed. Economica, 1989, p. 221.

¹⁰ Georges Vedel, Pierre Delvolvé, *Droit administratif*, 8e édition, Presses Universitaires de France, 1982, p. 65.

¹¹ d'Andre de Laubadère, Jean-Claude Venezia, Yves Gaudemet, *Traite de droit administratif*, Librairie generale de droit et de la jurisprudence, E.J.A., Paris, 1996, p. 14.

unilateral în dreptul privat nu poate crea obligații; obligațiile pot rezulta numai din lege și din consimțământul celui obligat.

Actele administrative de autoritate pot crea obligații pentru destinatari fără consimțământul acestora. De asemenea, în cazul în care nu se execută de bună voie, pot fi executate din oficiu.

În cazul contractelor, în dreptul privat există principiul egalității părților.

Dacă administrația încheie contracte de drept public (contracte administrative) nu mai este egalitate între părți. Poziția de superioritate a administrației se manifestă în diferite maniere: poate controla executarea contractului, poate modifica ori rezilia unilateral contractul, în anumite condiții, etc.

Dar regula exorbitantă poate și limita administrația. De exemplu, vânzarea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se face prin licitație publică, cu excepția cazurilor în care prin lege se prevede altfel.

Studierea dreptului aplicabil administrației este importantă pentru că este legată de competența instanțelor judecătorești. Astfel, dacă actul este reglementat de dreptul exorbitant, litigiile sunt de competența instanței de contencios administrativ, iar dacă este reglementat de dreptul comun, litigiile sunt de competența instanței de drept comun.

Regimul juridic aplicabil activității administrației rezultă din acte normative. Câteodată un text de lege prevede expres că activitatea administrației este supusă unui regim de drept public și că în caz de litigii competența revine instanței de contencios administrativ; alteleori, aceasta rezultă din faptul că i se atribuie administrației prerogative exorbitante.

Secțiunea 5

Principiile generale aplicabile administrației publice

În Codul administrativ sunt prezentate principiile generale care se aplică administrației publice, aceasta însemnând că se aplică atât administrației de stat cât și administrației publice locale.

Primul enumerat este principiul legalității, conform căruia: „Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul acestora au obligația de a acționa cu respectarea prevederilor legale în vigoare și a tratatelor și a convențiilor internaționale la care România este parte.”¹² În România este obligatorie respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor.

Principiul egalității prevăzut în art. 7 Cod administrativ prevede că: „Beneficiarii activității autorităților și instituțiilor administrației publice au dreptul

---

¹² Art. 6 Cod administrativ.